

Харківський національний університет радіоелектроніки
Соціально-психологічна служба

**ДОВІДКА
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 124 СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ
ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ»**

Харків
2023

Опитування щодо якості освітньо-наукової програми «Системний аналіз» (ОНП СА) було проведено відділом ліцензування, акредитації та внутрішньої системи забезпечення якості освіти ХНУРЕ протягом 09 – 13 січня 2023 року.

Об'єктом дослідження стали здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Системний аналіз», спеціальність 124 Системний аналіз, у Харківському національному університеті радіоелектроніки. Загалом опитано 5 осіб.

Усі опитані (5 осіб) вважають, що зміст ОНП СА, за якою вони навчаються, у повній мірі відповідає предметній області їх спеціальності (рис. 1).

Чи відповідає, на ваш погляд, зміст освітньо-наукової програми (ОНП) предметній області Вашої спеціальності?

5 ответов

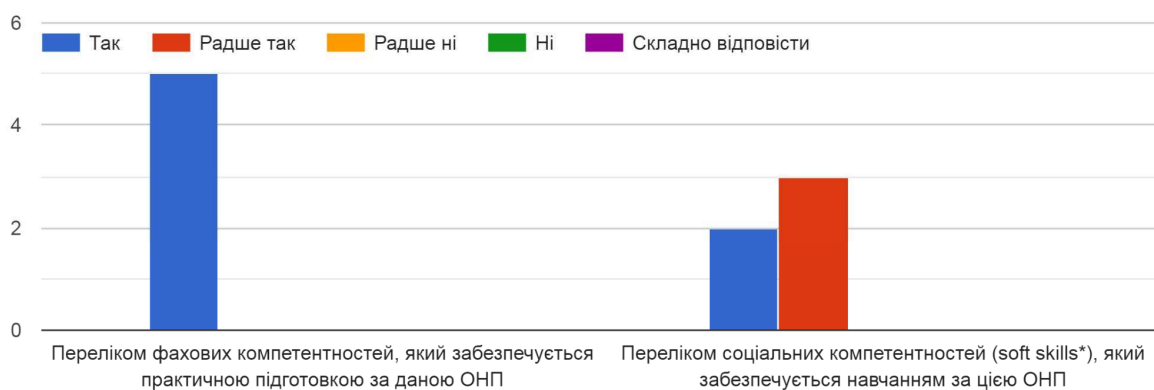
Рис. 1 – Розподіл відповідей на питання «Чи відповідає, на Ваш погляд, зміст освітньо-наукової програми (ОНП) предметній області Вашої спеціальності?»»

Практична підготовка за ОНП СА передбачає набуття здобувачами різних видів компетентностей, зокрема, фахових компетентностей та соціальних компетентностей (soft skills).

Усі 100% опитаних (5 осіб) зазначили, що вони повністю задоволені переліком фахових компетентностей, який забезпечується практичною підготовкою за даною ОНП (рис. 2).

З загальної кількості опитаних 40% (2 особи) повністю задоволені, а 60% опитаних (3 особи) – частково задоволені можливостями набуття соціальних компетентностей під час навчання за ОНП СА. Отже, усі 100% опитаних (5 осіб) в тій чи іншій мірі задоволені переліком соціальних компетентностей, який забезпечується практичною підготовкою за даною ОНП (рис. 2).

Підготовка за даною ОНП передбачає набуття аспірантами різних видів компетентностей.
Чи задоволені ви:

**Рис. 2 – Розподіл відповідей на питання
«Чи задоволені Ви переліком фахових компетентностей,
який забезпечується практичною підготовкою за даною ОНП?»
та «Чи задоволені Ви переліком соціальних компетентностей,
який забезпечується підготовкою за даною ОНП?»»**

Реагуючи на запитання щодо методів навчання та викладання, що застосовуються в ОНП СА, усі 100% опитаних (5 осіб) зазначили, що вони у повній мірі задоволені методами навчання та викладання, які застосовуються у даній ОНП (рис. 3).

Чи задоволені ви методами навчання та викладання, що застосовуються у даній ОНП?
5 ответов

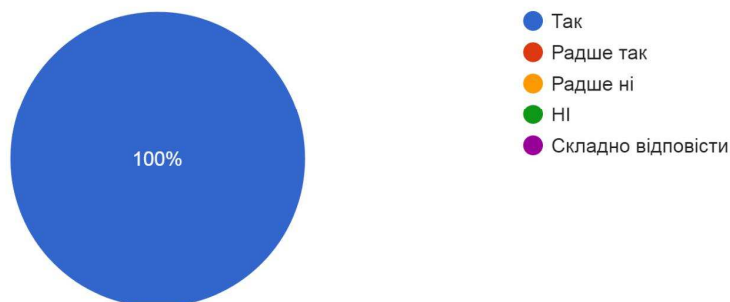

Рис. 3 – Розподіл відповідей на питання «Чи задоволені Ви методами навчання та викладання, що застосовуються у даній ОНП?»»

Оцінюючи обсяги інформації, необхідної для виконання індивідуальних завдань, що надається за ОНП СА, більшість опитаних (4 особи) зазначили, що інформація надається у повному обсязі, і одна особа – майже у повному обсязі (рис. 4).

У яких обсягах вам надається інформація, необхідна для виконання індивідуальних завдань за даною ОНП?
5 ответов

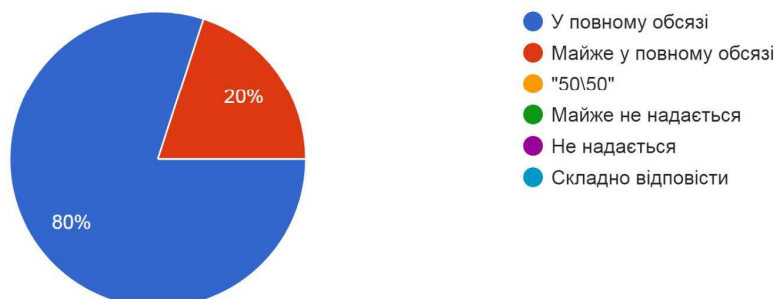

Рис. 4 – Розподіл відповідей на питання «У яких обсягах Вам надається інформація, необхідна для виконання індивідуальних завдань за даною ОНП?»»

Учасникам опитування було запропоновано оцінити наявність/відсутність наступних ознак студентоцентрованого підходу в ОНП:

- участь аспірантів у перегляді та оновленні змісту ОНП;
- використання викладачами різноманітних способів подачі матеріалу;
- використання викладачами дискусійних, проблемних завдань;
- заохочення в аспірантів самостійного критичного мислення;
- взаємоповага у стосунках «аспірант – викладач»;
- повага та увага до різноманітних потреб аспірантів;
- наставництво та підтримка з боку наукового керівника;
- чіткі, зрозумілі процедури реагування на скарги аспірантів, вирішення конфліктних ситуацій, що виникають у процесі навчання.

За результатами опитування з'ясовано, що, на думку усіх опитаних (5 осіб), в ОНП СА у тій чи іншій мірі наявні усі ознаки студентоцентрованого підходу (рис. 5).

Зокрема, 100% опитаних (5 осіб) вважають наявними такі ознаки як:

- використання викладачами різноманітних способів подачі матеріалу;
- використання викладачами дискусійних, проблемних завдань;
- наставництво та підтримка з боку наукового керівника.

80% опитаних (4 особи) стверджують, а 20% (1 особа) – схиляється до стверджувальної відповіді щодо наявності таких ознак, як:

- участь аспірантів у перегляді та оновленні змісту ОНП;
- повага та увага до різноманітних потреб аспірантів;
- чіткі, зрозумілі процедури реагування на скарги аспірантів, вирішення конфліктних ситуацій, що виникають у процесі навчання.

60% опитаних (3 особи) стверджують, і 40% (2 особи) схиляються до стверджувальної відповіді щодо наявності таких ознак, як:

- заохочення в аспірантів самостійного критичного мислення;
- взаємоповага у стосунках «аспірант – викладач».

Чи наявні, на Вашу думку, у даній ОНП такі ознаки студентоцентрованого підходу як:

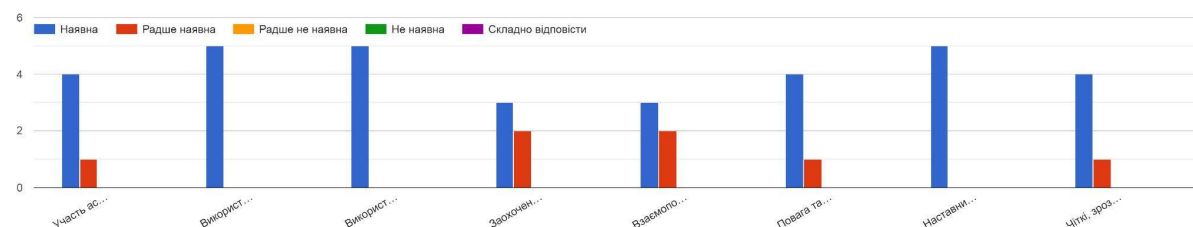

Рис. 5 – Розподіл відповідей на питання «Чи наявні, на Вашу думку, у даній ОНП ознаки студентоцентрованого підходу?»»

За результатами опитування усі респонденти (5 осіб) повністю задоволені тим, як у ОНП СА реалізується студентоцентризований підхід до навчання та викладання (рис. 6).

Чи задоволені ви загалом тим, як реалізується у даній ОНП студентоцентризований підхід до навчання та викладання?

5 ответов

Рис. 6 – Розподіл відповідей на питання «Чи задоволені Ви загалом тим, як реалізується у даній ОНП студентоцентризований підхід до навчання та викладання?»

Усі респонденти (5 осіб) вважають, що у межах ОНП СА у тій чи іншій мірі реалізуються такі основні принципи академічної свободи (рис. 7):

- дотримання свободи слова аспірантів (право висловлювати погляди, що можуть розходитися із загальновизнаними) – 100% опитаних повністю згодні з тим, що цей принцип реалізований у даній ОНП;

- дотримання свободи творчості аспірантів – з реалізацією цього принципу повністю згодні 60% опитаних (3 особи), а решта 40% опитаних (2 особи) схиляються до стверджувальної відповіді;

- поширення знань та інформації в достатньому обсязі – 100% опитаних повністю згодні з тим, що цей принцип реалізований у даній ОНП;

- свобода проведення наукових досліджень і використання їхніх результатів – з реалізацією цього принципу повністю згодні 60% опитаних (3 особи), а решта 40% опитаних (2 особи) схиляються до стверджувальної відповіді.

Чи реалізуються у межах даної ОНП такі принципи академічної свободи як:

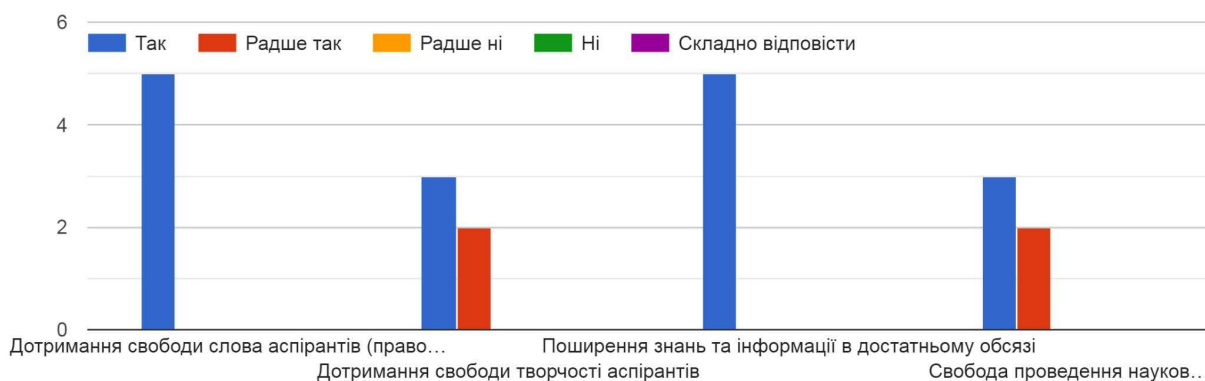

Рис. 7 – Розподіл відповідей на питання «Чи реалізуються у межах даної ОНП принципи академічної свободи?»

Результати опитування показали, що усі 100% респондентів (5 осіб) протягом поточного навчального року користувалися інформацією щодо навчання за ОНП СА, яка розміщена на сайті ХНУРЕ (рис. 8).

Чи користувалися ви протягом цього навчального року інформацією щодо навчання за даною ОНП, яка розміщена на сайті ХНУРЕ?

5 ответов

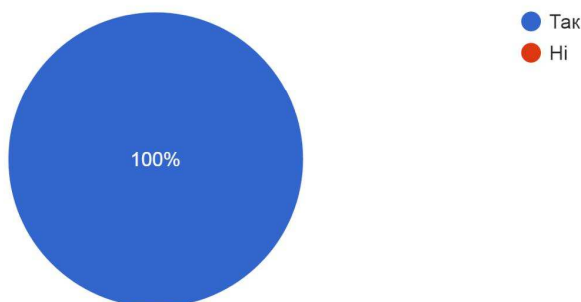

Рис. 8 – Розподіл відповідей на питання «Чи користувалися Ви протягом цього навчального року інформацією щодо навчання за даною ОНП, яка розміщена на сайті ХНУРЕ?»

Опитування дозволило встановити, що 60% респондентів (3 особи) брали участь у міжнародних проектах протягом навчання за ОНП СА, а інші 40% (2 особи) – не були учасниками таких програм (рис. 9).

Чи брали ви участь у міжнародних проектах протягом навчання за даною ОНП?

5 ответов

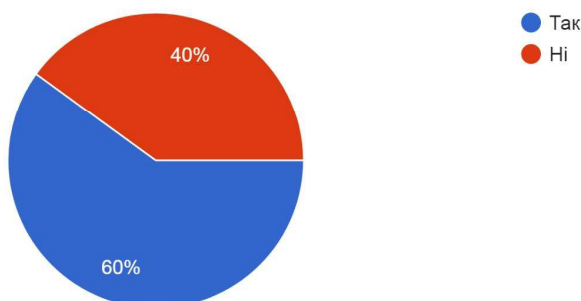

Рис. 9 – Розподіл відповідей на питання «Чи брали Ви участь у міжнародних проектах протягом навчання за даною ОНП?»

Усі 100% опитаних (5 осіб) засвідчили, що зміст ОНП СА, за якою вони навчаються, передбачає ознайомлення зі світовими науковими здобутками за спеціальністю (рис. 10).

Чи передбачає, на ваш погляд, зміст ОНП ознайомлення зі світовими науковими здобутками за вашою спеціальністю?

5 ответов

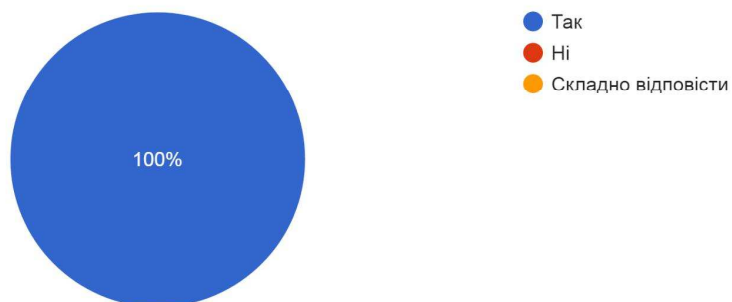

Рис. 10 – Розподіл відповідей на питання «Чи передбачає зміст ОНП ознайомлення зі світовими науковими здобутками за Вашою спеціальністю?»

Опитування дозволило з'ясувати, що усі респонденти (5 осіб) отримують інформацію про критерії оцінювання та результати навчання за ОНП СА, причому кожен з респондентів використовує для цього декілька різних джерел (рис. 11):

- офіційний сайт ХНУРЕ (80% опитаних – 4 особи);
- викладачі (100% опитаних – 5 осіб);
- науковий керівник (100% опитаних – 5 осіб);
- інші аспіранти (60% опитаних – 3 особи).

Переважно з яких джерел ви отримуєте інформацію щодо критеріїв оцінювання та результатів навчання за даною ОНП?

5 ответов

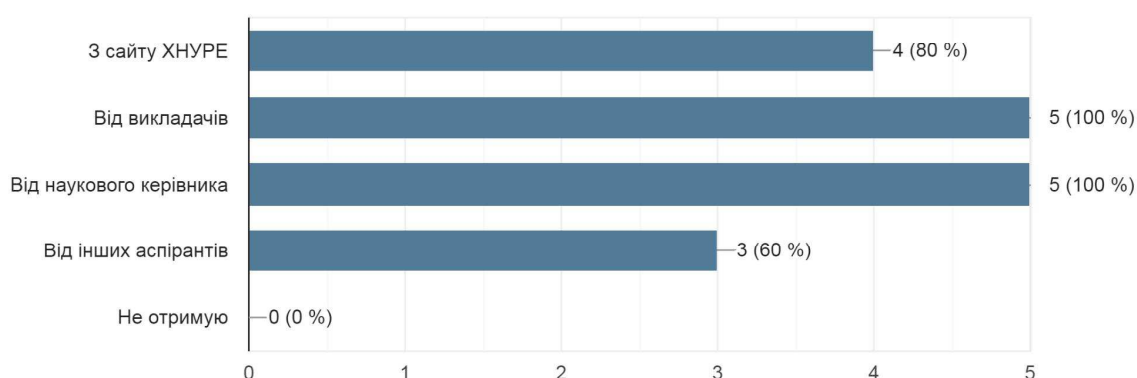

Рис. 11 – Розподіл відповідей на питання «Переважно з яких джерел Ви отримуєте інформацію щодо критеріїв оцінювання та результатів навчання за даною ОНП?»»

- Усі 100% опитаних (5 осіб), що навчаються за ОНП СА, зазначили, що:
- інформація про форми контролю та критерії оцінювання повідомляється їм на початку семестру (рис. 12);
 - критерії оцінювання, які застосовуються в ОНП, є чіткими та зрозумілими (рис. 13).

Коли вам повідомляється інформація про форми контролю та критерії оцінювання?

5 ответов

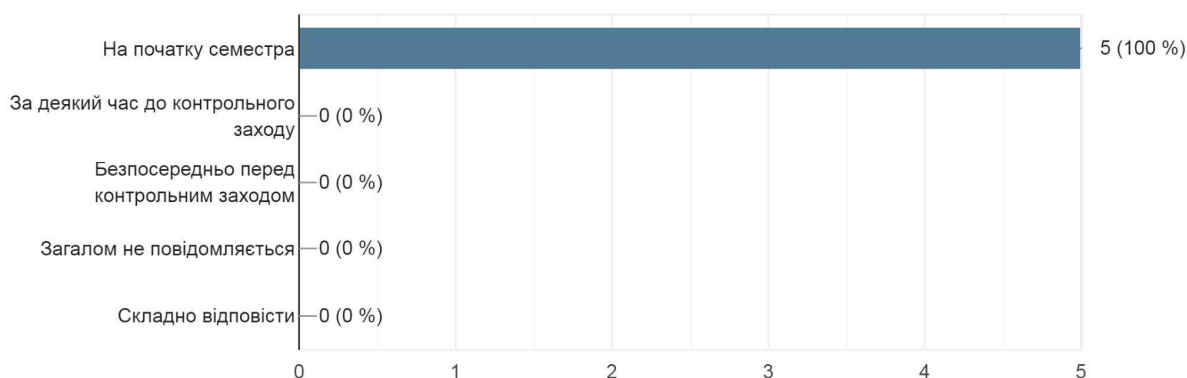

Рис. 12 – Розподіл відповідей на питання «Коли Вам повідомляється інформація про форми контролю та критерії оцінювання»

Чи є чіткими та зрозумілими критерії оцінювання, які застосовуються у межах даної ОНП?

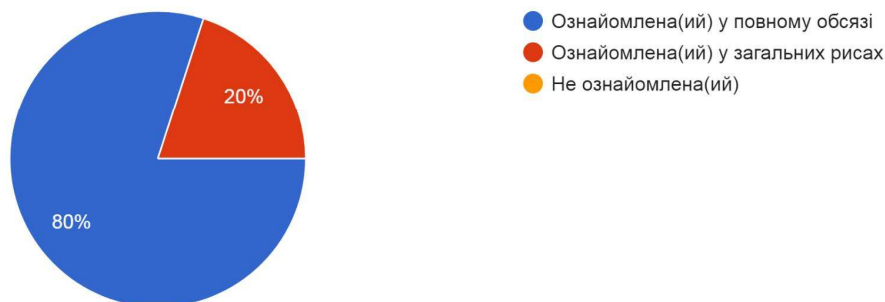
5 ответов

Рис. 13 – Розподіл відповідей на питання «Чи є чіткими та зрозумілими критерії оцінювання, які застосовуються у межах даної ОНП?»

Опитування встановило, що всі 100% опитаних (5 осіб) ознайомлені з процедурою повторного проходження контрольних заходів у ХНУРЕ. Так, 80% опитаних (4 особи) дали відповідь, що ознайомлені з цією процедурою у повному обсязі і 20% (1 особа) – у загальних рисах (рис. 14).

Чи ознайомлені ви з процедурою повторного проходження контрольних заходів у ХНУРЕ?
5 ответов

**Рис. 14 – Розподіл відповідей на питання
«Чи ознайомлені Ви з процедурою повторного проходження
контрольних заходів у ХНУРЕ?»**

Під час опитування 80% респондентів (4 особи) зазначили, що знають про такий захід реалізації принципів академічної доброчесності у ХНУРЕ серед аспірантів як розміщення на сайті університету нормативної документації щодо дотримання академічної доброчесності, і 20% (1 особа) вказали, що знають про перевірку атестаційних робіт та наукових статей на оригінальність (рис. 15).

Про які заходи щодо реалізації принципів академічної доброчесності у ХНУРЕ серед аспірантів ви знаєте?

5 ответов

Рис. 15 – Розподіл відповідей на питання «Про які заходи щодо реалізації принципів академічної доброчесності у ХНУРЕ серед аспірантів Ви знаєте?»

Усі 100% опитаних (5 осіб) зазначили, що повною мірою:

- дотримуються професійної етики;
- посилаються на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- самостійно виконують навчальні завдання.

Крім того, усі 100% опитаних (5 осіб) тією чи іншою мірою надають моральну оцінку власним вчинкам, співвідносять їх з етичними та професійними нормами. Зокрема, 80% респондентів (4 особи) дали стверджувальну відповідь на питання щодо дотримання цього принципу і 20% (1 особа) також схилились до стверджувальної відповіді (рис. 16).

До якої міри особисто ви під час навчання дотримуетесь зазначених принципів академічної доброчесності?

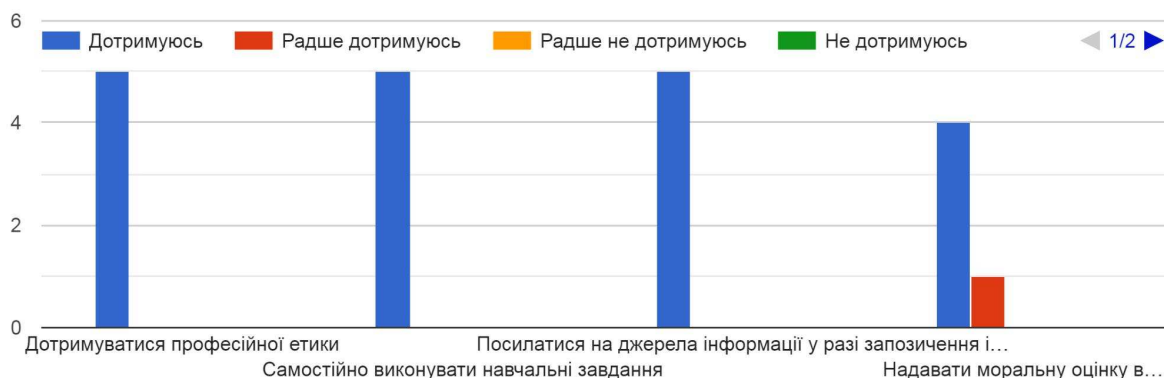

Рис. 16 – Розподіл відповідей на питання «До якої міри особисто Ви під час навчання дотримуетесь зазначених принципів академічної доброчесності?»

Дані опитування щодо задоволеності рівнем підтримки, що надається аспірантам з боку університету, показали наступне (рис. 17):

- усі 100% опитаних (5 осіб) повністю задоволені рівнем навчально-методичної та консультативної підтримки;

- 40% опитаних (2 особи) повністю задоволені рівнем матеріально-технічної підтримки і 60% (3 особи) також схиляються до стверджувальної відповіді на це питання;

- 80% опитаних (4 особи) повністю задоволені рівнем інформаційної підтримки і 20% (1 особа) також схиляються до стверджувальної відповіді на це питання;

- 60% опитаних (3 особи) повністю задоволені рівнем соціальної підтримки і 40% (2 особи) також схиляються до стверджувальної відповіді на це питання.

Навчання за даною ОНП передбачає здійснення різних видів підтримки аспірантів з боку університету.
Чи задоволені ви рівнем:

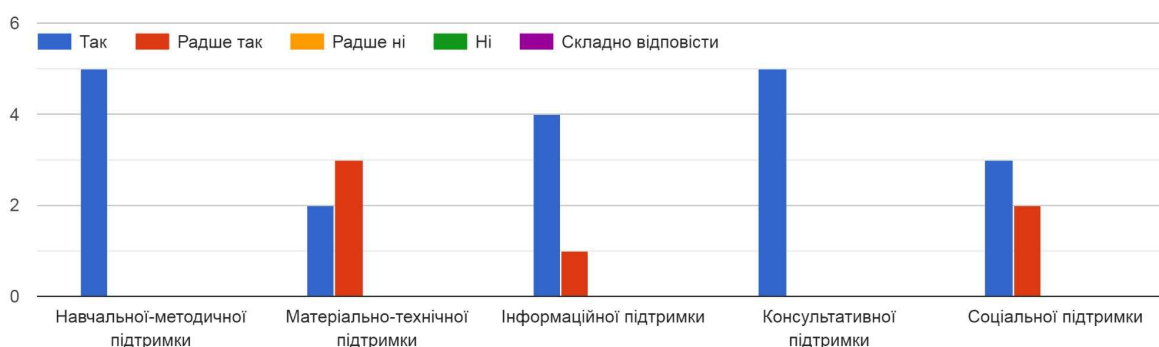

Рис. 17 – Розподіл відповідей на питання «Навчання за даною ОНП передбачає здійснення різних видів підтримки аспірантів з боку університету. Чи задоволені Ви рівнем:

- навчально-методичної підтримки;
- матеріально-технічної підтримки;
- інформаційної підтримки;
- консультативної підтримки;
- соціальної підтримки?»

Результати опитування свідчать, що усі 100% опитаних (5 осіб) брали участь у таких заходах щодо забезпечення безпеки життєдіяльності та здоров'я аспірантів, як інструктажі з техніки безпеки, 20% (1 особа) також брали участь у тренуванні з цивільного захисту і 20% (1 особа) проходили медогляд (рис. 18).

Учасником яких заходів щодо забезпечення безпеки життєдіяльності, здоров'я аспірантів ви були?

5 ответов

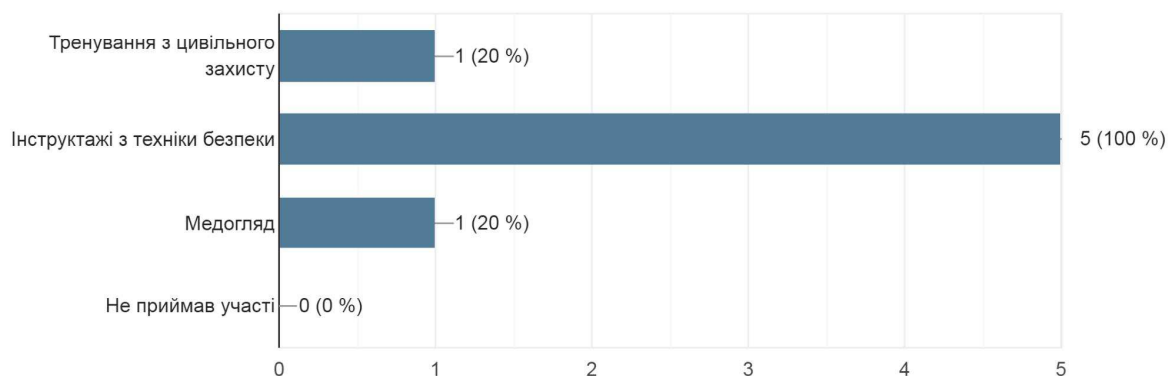

Рис. 18 – Розподіл відповідей на питання «Учасником яких заходів щодо забезпечення безпеки життєдіяльності, здоров'я аспірантів Ви були?»

Опитування показало, що жоден з 5 респондентів не звертався за допомогою до адміністрації ХНУРЕ з проханням вирішити конфліктні ситуації (рис. 19).

Якщо ви звертались за допомогою до адміністрації ХНУРЕ з проханням вирішення конфліктних ситуацій, то через які саме ситуації?

5 ответов

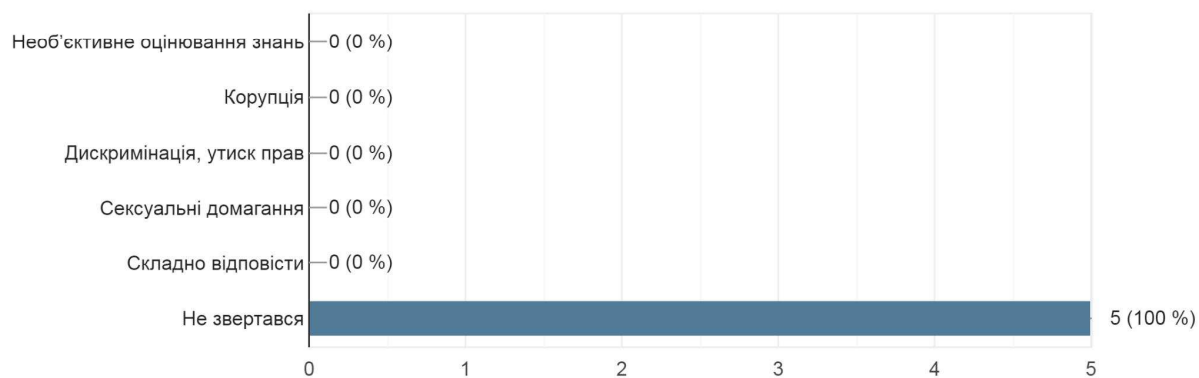

Рис. 19 – Розподіл відповідей на питання «Якщо Ви звертались за допомогою до адміністрації ХНУРЕ з проханням вирішення конфліктних ситуацій, то через які саме ситуації?»

Усі респонденти (5 осіб) брали участь у опитуваннях щодо аналізу освітнього середовища, які проводились у ХНУРЕ, з питань якості освітнього процесу. Крім цього, 20% опитаних (1 особа) брали участь у опитуванні, присвяченому психологічним проблемам.

Жоден з респондентів не приймав участі у опитуваннях щодо проблем гендерної рівності, безпеки життєдіяльності, корупції у системі вищої освіти, академічної доброчесності (рис. 20).

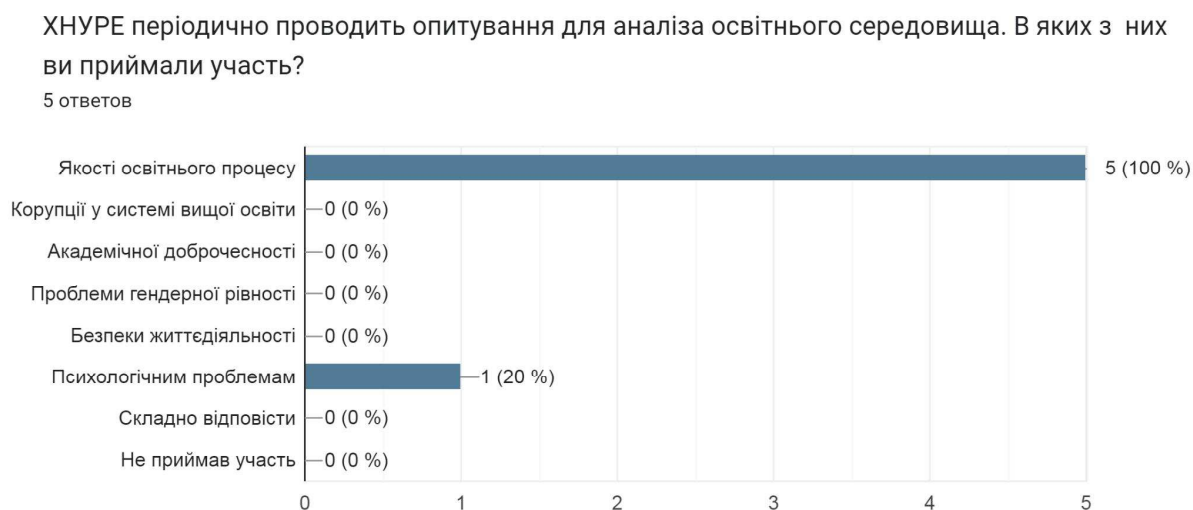

Рис. 20 – Розподіл відповідей на питання «ХНУРЕ періодично проводить опитування для аналізу освітнього середовища. В яких з них Ви приймали участь?»

На думку 100% респондентів (5 осіб) ОНП СА цілком забезпечує якісну підготовку до дослідницької діяльності за спеціальністю (рис. 21) та до викладацької діяльності (рис. 22).

Як ви вважаєте, чи забезпечує дана ОНП якісну підготовку аспірантів до дослідницької діяльності за спеціальністю?

5 ответов

Рис. 21 – Розподіл відповідей на питання «Як Ви вважаєте, чи забезпечує дана ОНП якісну підготовку аспірантів до дослідницької діяльності за спеціальністю»

Чи забезпечує ХНУРЕ якісну підготовку аспірантів до викладацької діяльності?

5 ответов

Рис. 22 – Розподіл відповідей на питання «Чи забезпечує ХНУРЕ якісну підготовку аспірантів до викладацької діяльності»

Результати опитування свідчать, що 100% респондентів (5 осіб) в тій чи іншій мірі вважають, що ХНУРЕ створює умови для залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. Зокрема, стверджувальну відповідь на це питання дали 60% опитаних (3 особи), і схиляються до стверджувальної відповіді 40% опитаних (2 особи) (рис. 23).

Як ви вважаєте, чи створює ХНУРЕ умови для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю?

5 ответов

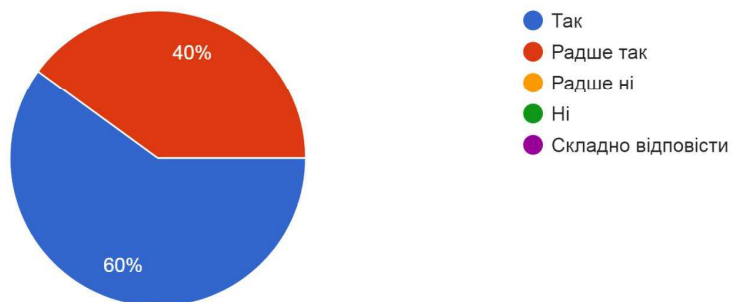

Рис. 23 – Розподіл відповідей на питання «Як Ви вважаєте, чи створює ХНУРЕ умови для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю?»

Респонденти дали відповідь на питання, що їм найбільше сподобалось під час навчання у аспірантурі (рис. 24). Зокрема, це:

- наукові проєкти;
- свобода творчості та наукові дискусії;
- цікава тема для дослідження;
- підтримка від наукового керівника, дистанційне навчання.

Що вам найбільше сподобалося під час навчання у аспірантурі?

5 ответов

Рис. 24 – Розподіл відповідей на питання «Що Вам найбільше сподобалося під час навчання у аспірантурі»

80% здобувачів ОНП СА (4 особи) вважають, що процес підготовки здобувачів за спеціальністю не потребує вдосконалення, і 20% (1 особа) вказала як вдосконалення «більше актуальних предметів, як, наприклад, «Сучасні методи аналізу даних»» (рис. 25).

Що саме слід вдосконалити у процесі підготовки аспірантів за вашою спеціальністю ?

5 ответов

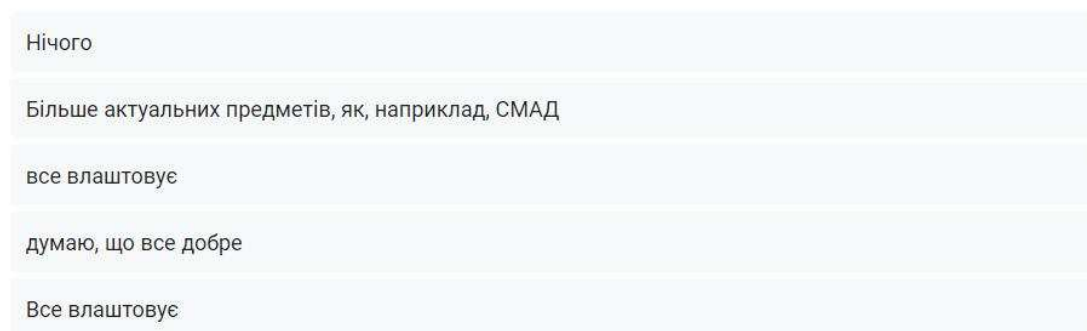

Рис. 25 – Розподіл відповідей на питання «Що саме слід вдосконалити у процесі підготовки аспірантів за вашою спеціальністю»

ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ АСПІРАНТІВ ОНП СА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Усі опитані вважають, що зміст ОНП СА, за якою вони навчаються, у повній мірі відповідає предметній області їх спеціальності.

2. Усі опитані в тій чи іншій мірі задоволені переліком фахових та соціальних компетентностей, які забезпечуються практичною підготовкою за ОНП СА.

3. Усі опитані повністю задоволені методами навчання та викладання, які застосовуються в ОНП СА.

4. Переважна більшість опитаних вважає, що інформація, необхідна для виконання індивідуальних завдань за ОНП СА, надається у повному обсязі, і на думку лише однієї особи інформація надається у майже повному обсязі.

5. Визначаючи наявність/відсутність ознак студентоцентрованого підходу у ОНП СА усі опитані вказали наявними такі його ознаки як використання викладачами різноманітних способів подачі матеріалу; використання викладачами дискусійних, проблемних завдань; наставництво та підтримку з боку наукового керівника.

Крім того, усі опитані в тій чи іншій мірі вважають наявними такі ознаки студентоцентрованого підходу, як участь аспірантів у перегляді та оновленні змісту ОНП; повагу та увагу до різноманітних потреб аспірантів; чіткі, зрозумілі процедури реагування на скарги аспірантів, вирішення конфліктних ситуацій, що виникають у процесі навчання; заохочення в аспірантів самостійного критичного мислення; взаємоповагу у стосунках «аспірант – викладач».

6. Усі опитані повністю задоволені тим, як у ОНП СА реалізується студентоцентрований підхід до навчання та викладання.

7. Оцінюючи наявність реалізації у межах ОНП СА основних принципів академічної свободи, усі опитані визнали наявними реалізацію дотримання свободи слова аспірантів (право висловлювати погляди, що можуть розходитися із загально визнаними) та поширення знань та інформації в достатньому обсязі.

Крім того, усі опитані дали стверджувальну відповідь або схилились до неї щодо наявності реалізації дотримання свободи творчості аспірантів та свободи проведення наукових досліджень і використання їхніх результатів.

Загалом, усі опитані вважають, що у межах ОНП СА у тій чи іншій мірі реалізуються усі вищенаведені принципи академічної свободи.

8. Усі опитані протягом поточного навчального року користуються інформацією щодо навчання за ОНП СА, яка розміщена на сайті ХНУРЕ.

9. Потребує уваги той факт, що лише 60% респондентів брали участь у міжнародних проєктах протягом навчання за ОНП СА, а інші – не були учасниками таких проєктів.

10. Усі опитані засвідчили, що зміст ОНП СА, за якою вони навчаються, передбачає ознайомлення зі світовими науковими здобутками за їх спеціальністю.

11. Усі опитані отримують інформацію про критерії оцінювання та результати навчання за ОНП СА з офіційного сайту ХНУРЕ, від викладачів, наукових керівників та інших аспірантів.

12. Усі опитані зазначили, що інформація про форми контролю та критерії оцінювання повідомляється їм на початку семестру; критерії оцінювання, які застосовуються в ОНП, є чіткими та зрозумілими.

Переважна більшість опитаних у повному обсязі ознайомена з процедурою повторного проходження контрольних заходів у ХНУРЕ і лише одна особа зазначила, що ознайомена з цією процедурою у загальних рисах.

13. Переважна більшість опитаних знають про реалізацію принципів академічної доброчесності у ХНУРЕ серед аспірантів шляхом розміщення на сайті університету нормативної документації щодо дотримання академічної доброчесності і одна особа зазначила, що їй відомо про перевірку атестаційних робіт та наукових статей на оригінальність.

14. Усі опитані зазначили, що дотримуються принципів академічної доброчесності та професійної етики; посилаються на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; надають моральну оцінку власним вчинкам, співвідносять їх з етичними та професійними нормами; самостійно виконують навчальні завдання.

15. Усі опитані в тій чи іншій мірі задоволені рівнем навчально-методичної, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

16. Усі опитані брали участь у таких заходах щодо забезпечення безпеки життєдіяльності та здоров'я аспірантів, як інструктажі з техніки безпеки. Одна особа проходила медогляд та одна особа брала участь у тренуванні з цивільного захисту.

17. Жоден з опитаних не звертався за допомогою до адміністрації ХНУРЕ з проханням вирішити конфліктні ситуації.

18. Усі опитані брали участь у опитуваннях щодо аналізу освітнього середовища, які проводились у ХНУРЕ, з питань якості освітнього процесу.

Крім цього, одна особа брала участь у опитуванні, присвяченому психологічним проблемам.

Жоден з опитаних не приймав участі у опитуваннях щодо корупції у системі вищої освіти, академічної доброчесності, проблем гендерної рівності, безпеки життєдіяльності.

19. Усі опитані вважають, що ОНП СА забезпечує якісну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності.

20. Усі опитані в тій чи іншій мірі вважають, що ХНУРЕ створює умови для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю.

21. Опитувані вказали, що під час навчання у аспірантурі їм найбільше сподобались:

- наукові проекти;
- свобода творчості та наукові дискусії;
- цікава тема для дослідження;
- підтримка від наукового керівника, дистанційне навчання.

22. Переважна більшість здобувачів ОНП СА вважають, що процес підготовки здобувачів за спеціальністю не потребує вдосконалення, і одна особа висловила побажання щодо збільшення актуальних предметів, таких як, наприклад, «Сучасні методи аналізу даних».